

УДК 331.215.1:338.2
UDC 331.215.1:338.2

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПОКРАЩЕННЯ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ
З ОПЛАТИ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Зюзиун В.І., Національний транспортний університет, Київ, Україна
Спасіченко О.В., Національний транспортний університет, Київ, Україна
Лук'яненко К.О., Національний транспортний університет, Київ, Україна
Кравець О.Ю., Національний транспортний університет, Київ, Україна

ORGANIZATION AND IMPROVEMENT OF ACCOUNTING
FOR WAGE SETTLEMENTS IN THE ENTERPRISE

Ziuziun V.I., National Transport University, Kyiv, Ukraine
Spasichenko O.V., National Transport University, Kyiv, Ukraine
Lukianenko K.O., National Transport University, Kyiv, Ukraine
Kravets O.Yu., National Transport University, Kyiv, Ukraine

ОРГАНИЗАЦИЯ И УЛУЧШЕНИЕ УЧЕТА РАСЧЕТОВ ПО ОПЛАТЕ ТРУДА НА ПРЕДПРИЯТИИ

Зюзиун В.И., Национальный транспортный университет, Киев, Украина
Спасиченко О.В., Национальный транспортный университет, Киев, Украина
Лукьяненко К.А., Национальный транспортный университет, Киев, Украина
Кравец А.Ю., Национальный транспортный университет, Киев, Украина

Постановка проблеми. Одним з важливих питань залишається розрахунок оплати праці, оскільки матеріальна винагорода за виконану працю була і залишатиметься найголовнішим трудовим стимулом для працівників. В свою чергу праця працюючих є невід'ємною частинною процесу виробництва, споживання та розподілу створеного товару, продукції чи послуг. Збільшення ефективності продуктивності праці на підприємстві досягається за умови збільшення обсягів виробництва та покращення якості роботи. У сучасних умовах велике значення для підприємства набуває підвищення продуктивності праці, тобто збільшення кількості виробленої продукції за одиницю робочого часу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження теоретичних та практичних засад сутності заробітної плати, форми оплати праці, обліку розрахунків оплати праці розглянуто в працях багатьох науковців, зокрема, Андросової О.Ф., Гапоненко Н.Л., Герасимчук Л.С., Островерхової Р.Е., Потриваєвої Н.В. тощо.

Формулювання цілей статті. Метою роботи є розроблення пропозицій щодо удосконалення обліку розрахунків з оплати праці на підприємстві. Для досягнення даної мети необхідно виконати наступні задачі: аналіз організації оплати праці на підприємстві; визначення економічної ефективності організації оплати праці; визначення напрямків удосконалення організації оплати праці.

Основний матеріал. Для проведення дослідження було обрано ТОВ «ЕЛІЗІУМ ПЛАСТ», яке займається виробництвом пластмас у первинних формах, виробництвом плит, листів, труб і профілів із пластмас. Для проведення необхідних розрахунків було використано звіти з оплати праці та звіт про виробництво товарів. ТОВ «ЕЛІЗІУМ ПЛАСТ» використовує погодинну форму оплати праці для всіх працівників. У табл. 1 наведено норму тривалості робочого часу ТОВ «ЕЛІЗІУМ ПЛАСТ» за перше півріччя 2017 року.

Таблиця 1 – Норма тривалості робочого часу ТОВ «ЕЛІЗІУМ ПЛАСТ» за перше півріччя 2017 року

Місяць	Норма тривалості робочого часу
Січень	159,0
Лютий	160,0
Березень	175,0
Квітень	152,0
Травень	159,0
Червень	159,0

В роботі було розглянуто по кожному працівнику виробничого підрозділу ТОВ «ЕЛІЗІУМ ПЛАСТ» таблиць обліку відпрацьованого часу, загальна кількість працівників становить 11 осіб. У табл. 2 представлено фонд оплати праці всіх працівників ТОВ «ЕЛІЗІУМ ПЛАСТ».

Таблиця 2 – Показники дослідження норм тривалості робочого часу та фонду оплати праці виробничого персоналу ТОВ «ЕЛІЗІУМ ПЛАСТ» за I квартал 2017 року

Місяць	Норма тривалості робочого часу, год.	Загальні витрати робочого часу, год.	Фонд оплати праці, грн	Середня заробітна плата на 1 працівника, грн	Середня заробітна плата за годину грн/год.
Січень	159,0	1749,0	35200,00	3200,00	20,13
Лютий	160,0	1760,0	35200,00	3200,00	20,00
Березень	175,0	1925,0	35200,00	3200,00	18,29
Всього	494,0	5434,0	105 600,00	9600,00	19,43

Згідно звіту по виробництву за I квартал 2017 року кількість виготовленої продукції становила 25260,00 м підвіконня. Виробничі працівники кожний метр підвіконня виготовлюють за 4,65 год., тобто кожний працівник в середньому виробляв за одну годину 0,42 м загальної продукції. При технічних характеристиках самого обладнання було визначено, що потужність використання обладнання становить 40 %.

Буде доцільно для виробничого персоналу запровадити відрядно-преміальну форму оплати праці, що дозволить поєднати кількісні показники роботи конкретного робітника з можливістю точного обліку обсягу виконаної ним роботи, це дасть можливість на конкретній виробничій ділянці стимулювати робітників для подальшого збільшення виробітку продукції (табл. 3). Для запровадження нової системи оплати праці для ТОВ «ЕЛІЗІУМ ПЛАСТ» використаємо формулу (1):

де $Z_{вп}$ – відрядно-преміальна заробітна плата;

$Z_{в}$ – відрядний заробіток;

P – премії;

K – кількість виробленої продукції;

$Ц$ – розцінка виробленої продукції.

Таблиця 3 – Структура зростання заробітної плати ТОВ «ЕЛІЗІУМ ПЛАСТ» в залежності від зростання продуктивності

Використання обладнання, %	Кількість виробленої продукції, м	Розцінка за одиницю виробленої продукції, грн	Премії, %	Премії, грн	Розцінка за одиницю продукції, грн/год.
до 40 %	25 260,00	19,43	-	-	19,43
41-60%	37 890,00	24,29	10%	2,43	26,72
61-80%	50 520,00	29,15	20%	5,83	34,97
81-100%	63 150,00	34,00	30%	10,20	44,20

У даному розрахунку запропоновано відрядну розцінку за одиницю виробленої продукції підвищувати на 25 % за кожні 20 % підвищення продуктивності праці, при цьому запропоновано премію в розмірі 10 %.

Одночасне зростання відрядних і преміальних розцінок обґрунтовується тим, що відрядна система стимулює зростання виробництва кількості продукції, а преміальна – збереження та підвищення якості продукції.

Було проведено опитування серед працівників ТОВ «ЕЛІЗІУМ ПЛАСТ» щодо збільшення їхньої продуктивності та розраховано показник продуктивності праці за формулою (2):

де Q – обсяг виробництва продукції підприємства за певний період;

T – загальні витрати праці на виробництво продукції, які вимірюються в людино-годинах, людино-днях, людино-місяцях або людино-роках.

Виробіток характеризує кількість продукції, виробленої одним працівників за одиницю робочого часу [4].

У квітні 2017 році в експериментальному порядку на підприємстві запровадили відрядно-преміальну форму оплати праці (табл. 4).

Таблиця 4 – Порівняльна характеристика показників до та після впровадження відрядно-преміальної оплати праці ТОВ «ЕЛІЗІУМ ПЛАСТ»

Показник	I квартал	II квартал	Темп зростання, %
Кількість працівників	11	11	0,00
Використання обладнання, %	40	76	90,00
Кількість виробленої продукції, м	25260,00	48200,00	90,82
Норма тривалості робочого часу, год.	494,0	470,0	-4,86
Загальна кількість витраченого часу на виготовлену продукцію	5434,0	5170,0	-4,86
Виріток одного працівника, м	0,42	0,85	102,38
Фонд оплати праці	105 600,00	180 795,00	71,21
Середня заробітна плата на 1 працівника, грн	9 600,00	16 436,00	71,21
Заробітна плата на одиницю продукції	4,18	3,75	-10,29

Отже, при застосуванні даної системи оплати праці забезпечуються випереджаючі темпи зростання продуктивності праці над темпами зростання її оплати. З табл. 4 видно, що кількість виробленої продукції зросла на 90,82 %, а виробіток на одного працівника на 102,38 % при цьому середня заробітна плата працівника зросла на 71,2 %. Питома вага заробітної плати в собівартості продукції знизилася на 10,3 %, тобто собівартість виробленої продукції зменшилася, відповідно буде зростання прибутковості. Таким чином забезпечується єдність інтересів найманих працівників та засновників компанії. Така пропозиція щодо застосування відрядно-преміальної системи оплати праці може використовуватися на малих виробничих підприємствах.

Висновки. У результаті дослідження для ТОВ «ЕЛІЗІУМ ПЛАСТ» було запропоновано застосувати відрядно-преміальну оплату праці для виробничого персоналу з метою підвищення продуктивності праці та більш ефективного використання виробничих потужностей. Запровадження відрядно-преміальної форми оплати праці для виробничого персоналу дозволило поєднати кількісні показники роботи конкретного робітника з можливістю точного обліку обсягу виконаної ним роботи і дало можливість на конкретній виробничій ділянці стимулювати робітників для подальшого збільшення виробітку продукції. Економія була досягнута за рахунок підвищення продуктивності праці, а також за рахунок більш ефективного використання виробничого обладнання, це стало резервом для підвищення заробітної плати працівникам і відповідно підвищення бази для сплати податків та підвищення прибутковості підприємства.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Закон України «Про оплату праці». <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80>.
2. Андросова О.Ф. Шляхи удосконалення обліку нарахувань на заробітну плату / О.Ф. Андросова, Ю.Є. Аскерова // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – № 9. – С. 250–254.
3. Герасимчук Л.С. Шляхи вдосконалення обліку оплати праці / Л.С. Герасимчук, О.В. Кантаєва // Молодіжний науковий вісник УАБС НБУ, Серія: Економічні науки. – 2012. – № 12. – С. 186–194.
4. Куценко Ю. Продуктивність праці у підприємницькій діяльності: Інструктивний матеріал. – К., 2006. – 66 с.
5. Мочерний С.В., Довбенко М.В. Економічна теорія: підручник. – К.: Академія, 2004. – 856 с.
6. Островерха Р.Е. Організація обліку: навч. посіб. / Р.Е. Островерха. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 568 с.
7. Петрик О. Аудит розрахунків з оплати праці та інших виплат працівникам: вимоги до організації та методики / О. Петрик, Н. Шульга // Бухгалтерський облік і аудит. – 2008. – № 12. – С. 47–55.

REFERENCES

1. Zakon Ukrainy «Pro oplatu pratsi». <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80>.
2. Androsova O.F. Shliakhy udoskonalennia obliku narakhuvan na zarobitnu platu / O.F. Androsova, Yu.Ye. Askerova // Aktualni problemy ekonomiky. 2010. # 9. P. 250–254.
3. Herasymchuk L.S. Shliakhy vdoskonalennia obliku oplaty pratsi / L.S. Herasymchuk, O.V. Kantaieva // Molodizhnyi naukovyi visnyk UABS NBU, Serii: Ekonomichni nauky. 2012. # 12. P. 186–194.

4. Kutsenko Yu. Produktivnist pratsi u pidpriemnytskii diialnosti: Instruktyvnyi material. – K., 2006. 66 p.
5. Mochernyi S.V., Dovbenko M.V. Ekonomichna teoriia: pidruchnyk. K.: Akademiia, 2004. 856 p.
6. Ostroverkha R.E. Orhanizatsiia obliku: navch. posib. / R.E. Ostroverkha. K. : Tsentр uchbovoi literatury, 2012. 568 p.
7. Petryk O. Audyt rozrakhunkiv z opłaty pratsi ta inshykh vyplat pratsivnykam: vymohy do orhanizatsii ta metodyky / O. Petryk, N. Shulha // Bukhhalterskyi oblik i audyt. 2008. # 12. P. 47–55.

РЕФЕРАТ

Зюзиун В.І. Організація та покращення обліку розрахунків з оплати праці на підприємстві / В.І. Зюзиун, О.В. Спасиченко, К.О. Лук'яненко, О.Ю. Кравець // Економіка та управління на транспорті. – К.: НТУ, 2017. – Вип. 5.

У статті розглянуто облік розрахунків з оплати праці ТОВ «ЕЛІЗИУМ ПЛАСТ». Запропоновано застосувати відрядно-преміальну систему оплати праці для виробничого персоналу з метою підвищення продуктивності та прибутковості підприємства.

Метою роботи є розроблення пропозицій щодо удосконалення обліку розрахунків з оплати праці на підприємстві.

У дослідженні для ТОВ «ЕЛІЗИУМ ПЛАСТ» було застосовано відрядно-преміальну оплату праці для виробничого персоналу з метою підвищення продуктивності праці і більш ефективного використання виробничих потужностей. Запровадження відрядно-преміальної форми оплати праці для виробничого персоналу дозволило поєднати кількісні показники роботи конкретного робітника з можливістю точного обліку обсягу виконаної ним роботи, дало можливість на конкретній виробничій ділянці стимулювати робітників для подальшого збільшення виробітку продукції.

Застосування запропонованої системи оплати праці забезпечує випереджаючі темпи зростання продуктивності праці над темпами зростання її оплати. Обсяг виробленої продукції ТОВ «ЕЛІЗИУМ ПЛАСТ» зріс на 90,82 %, а виробіток на одного працівника – на 102,38 % при цьому середня заробітна плата працівника зросла на 71,2 %. Питома вага заробітної плати у собівартості продукції знизилася на 10,3 %, тобто собівартість виробленої продукції зменшилася, відповідно буде відбуватися зростання прибутковості.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ЗАРОБІТНА ПЛАТА, ФОНД ОПЛАТИ ПРАЦІ, ПРАЦІВНИКИ, ФОРМА ОПЛАТИ ПРАЦІ, ПРЕМІЯ.

ABSTRACT

Ziuziun V.I., Spasichenko O.V., Lukianenko K.O., Kravets O.Yu. Organization and improvement of accounting for wage settlements in the enterprise. Economics and management on transport. Kyiv. National Transport University. 2017. Vol. 5.

The article considers the calculation of payroll calculations for LLC «ELIZIUM PLAST». It is proposed to apply a piece-bonus system of labor remuneration for production personnel in order to increase the productivity and profitability of the enterprise.

The purpose of the work is to develop proposals for improving the accounting of payments for labor at the enterprise.

In the study for LLC «ELIZIUM PLAST», a piece-premium labor payment was used for production personnel in order to increase labor productivity and more efficient use of production capacities. The introduction of a piece-premium form of labor remuneration for production personnel made it possible to combine the quantitative indicators of the work of a particular worker with the ability to accurately account for the amount of work done by him, enabling workers at a particular production site to further increase output.

The application of the proposed system of labor remuneration ensures that the rates of growth of labor productivity exceed the growth rates of its payment. The volume of products produced by LLC «ELIZIUM PLAST» increased by 90,82 %, and the output per employee by 102,38 % while the average salary of the employee increased by 71,2 %. The share of wages in the cost of production decreased by 10,3 %, that is, the cost of production decreased, accordingly, the profitability will increase.

KEYWORDS: WAGES, PAYMENT FUND, WORKERS, FORM OF PAYMENT OF LABOR, PREMIUM.

РЕФЕРАТ

Зюзиун В.И. Организация и улучшение учета расчетов по оплате труда на предприятии / В.И. Зюзиун, О.В. Спасиченко, К.А. Лукьяненко, А.Ю. Кравец // Экономика и управление на транспорте. – К.: НТУ, 2017. – Вып. 5.

В статье рассмотрен учет расчетов по оплате труда ООО «Элизиум ПЛАСТ». Предложено применить сдельно-премиальную систему оплаты труда для производственного персонала с целью повышения производительности и прибыльности предприятия.

Целью работы является разработка предложений по совершенствованию учета расчетов по оплате труда на предприятии.

В исследовании для ООО «ЭЛИЗИУМ ПЛАСТ» было применено сдельно-премиальную оплату труда для производственного персонала с целью повышения производительности труда и более эффективного использования производственных мощностей. Введение сдельно-премиальной формы оплаты труда для производственного персонала позволило совместить количественные показатели работы конкретного рабочего с возможностью точного учета объема выполненной им работы, позволило на конкретном производственном участке стимулировать рабочих для дальнейшего увеличения выработки продукции.

Применение предложенной системы оплаты труда обеспечивает опережающие темпы роста производительности труда над темпами роста его оплаты. Объем произведенной продукции ООО «ЭЛИЗИУМ ПЛАСТ» вырос на 90,82 %, а выработка на одного работника – на 102,38 % при этом средняя заработная плата работника возросла на 71,2 %. Удельный вес заработной платы в себестоимости продукции снизилась на 10,3 %, то есть себестоимость продукции уменьшилась, соответственно будет происходить рост доходности.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: ЗАРАБОТНАЯ ПЛАТА, ФОНД ОПЛАТЫ ТРУДА, РАБОТНИКИ, ФОРМА ОПЛАТЫ ТРУДА, ПРЕМИЯ.

АВТОРИ:

Зюзиун В.І., Національний транспортний університет, асистент кафедри екології та безпеки життєдіяльності, e-mail: vadim1489_@ukr.net, тел. +380442885100, Україна, 01010, м. Київ, вул. М. Омеляновича-Павленка, 1.

Спасиченко О.В., Національний транспортний університет, асистент кафедри екології та безпеки життєдіяльності, e-mail: ksuxa14@meta.ua, тел. +380442885100, Україна, 01010, м. Київ, вул. М. Омеляновича-Павленка, 1.

Лук'яненко К.О., Національний транспортний університет, студентка, e-mail: lukyasha94@gmail.com, тел. +380442885100, Україна, 01010, м. Київ, вул. М. Омеляновича-Павленка, 1.

Кравець О.Ю., Національний транспортний університет, студентка, e-mail: kravets_OYU@gmail.com, тел. +380442885100, Україна, 01010, м. Київ, вул. М. Омеляновича-Павленка, 1.

AUTHOR:

Ziuziun V.I., National Transport University, assistant lecturer, department of Ecology and Life Safety, e-mail: vadim1489_@ukr.net, tel. +380442885100, Ukraine, 01010, Kyiv, M. Omelianovycha-Pavlenka str., 1.

Spasichenko O.V., National Transport University, assistant lecturer, department of Ecology and Life Safety, e-mail: ksuxa14@meta.ua, tel. +380442885100, Ukraine, 01010, Kyiv, M. Omelianovycha-Pavlenka str., 1.

Lukianenko K.O., National Transport University, student, e-mail: lukyasha94@gmail.com, tel. +380442885100, Ukraine, 01010, Kyiv, M. Omelianovycha-Pavlenka str., 1.

Kravets O.Yu., National Transport University, student, e-mail: kravets_OYU@gmail.com, tel. +380442885100, Ukraine, 01010, Kyiv, M. Omelianovycha-Pavlenka str., 1.

АВТОРЫ:

Зюзиун В.И., Национальный транспортный университет, ассистент кафедры экологии и безопасности жизнедеятельности, e-mail: vadim1489_@ukr.net, тел. +380442885100, Украина, 01010, г. Киев, ул. М. Омеляновича-Павленка, 1.

Спасиченко О.В., Национальный транспортный университет, ассистент кафедры экологии и безопасности жизнедеятельности, e-mail: ksuxa14@meta.ua, тел. +380442885100, Украина, 01010, г. Киев, ул. М. Омеляновича-Павленка, 1.

Лукьяненко К.А., Национальный транспортный университет, студентка, e-mail: lukyasha94@gmail.com, тел. +380442885100, Украина, 01010, г. Киев, ул. М. Омеляновича-Павленка, 1.

Кравец А.Ю., Национальный транспортный университет, студентка, e-mail: kravets_OYU@gmail.com, тел. +380442885100, Украина, 01010, г. Киев, ул. М. Омеляновича-Павленка, 1.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Бондар Н.М., доктор економічних наук, доцент, Національний транспортний університет, декан факультету економіки та права, Київ, Україна.

Одягайло Б.М., доктор економічних наук, професор, Університет економіки та права «КРОК», професор кафедри міжнародних економічних відносин, Київ, Україна.

REVIEWER:

Bondar N.M., Ph.D., Economics (Dr.), associate professor, National Transport University, dean, faculty of Economics and Law, Kyiv, Ukraine.

Odiyhailo B.M., Ph.D., Economics (Dr.), professor, «KROK» University, professor, department of International Economic Relations, Kyiv, Ukraine.